

natning, støtte til den videre rejse samt begrænset lægeassistance.

- Støtte til reintegration, såsom iværksætterstøtte til hjemvendte. Støtten kan gives i form af kontante bidrag samt i form af indkøb af forskelligt udstyr, som kandidater skal bruge til deres virksomhed.
- Støtte til uddannelse af trænere, der kan gennemføre lokal træning af især kvindelige iværksættere.
- Samarbejde med det irakiske arbejdsministerium om arbejdsanvisning, bl.a. gennem formidling af data omkring hjemvendtes faglige kvalifikationer.
- Samarbejde med lokale myndigheder og virksomheder omkring identifikation af deres behov for kvalificeret arbejdskraft, således at uddannelses tilbud og kompetenceudvikling kan målrettes mod ledige jobs.
- Etablering og drift af retshjælpscentre, der bl.a. hjælper med reetablering af ejendomsret, så de flygtede kan få adgang til deres hjem.
- Støtte til social infrastruktur (klinikker, skoler, boliger) i lokalområdet.

Herudover har der siden 2003 været flere særlige støtteordninger for personer fra Irak, der ønskede at vende tilbage til Irak. Disse ordninger administreres af Integrationsministeriet.

Den første støtteordning blev vedtaget ved aktstykke nr. 125 den 21. maj 2003 af Finansudvalget. Der var tale om en ordning, hvor afviste asylansøgere kunne få økonomisk støtte i form af 18.000 pr. voksen og 6.000 kr. pr. barn ved frivillige tilbagevenden til Irak. Der var 333 irakiske statsborgere, der vendte tilbage i medfør af denne ordning.

Samtidig med aktstykket om denne første støtteordning for irakere, blev der – med puljemidler fra Integrationsministeriet – iværksat en generel information (herunder nyhedsbreve om situationen i Irak og repatrieringsmuligheder ved Dansk Flygtningehjælp i samarbejde med andre organisationer) samt individuel rådgivning og workshopundervisning, varetaget af NGO'erne Care4You og Dansk Røde Kors i fællesskab. Der blev i den forbindelse arrangeret forskellige workshops med erhvervsfagligt indhold og om demokrati og foreningsdannelse.

Den anden støtteordning blev vedtaget ved aktstykke nr. 73 den 19. januar 2005 af Finansudvalget. Der var tale om en ordning, hvor irakiske asylansøgere kunne få økonomisk støtte i form af 13.000 kr. til 17.000 kr. pr. voksen alt efter ansøgningstidspunktet og 5.000 kr. pr. barn ved frivillige tilbagevenden til

Irak. Samtidig blev der som led i aktstykket på ny iværksat en informations-, rådgivnings- og undervisningsindsats, varetaget af Care4You og Dansk Røde Kors for at fremme den enkeltes mulighed for selvforsørgelse i hjemlandet. I alt 41 irakere udrejste i medfør af denne støtteordning.

Hverken aktstykke nr. 125 eller aktstykke nr. 73 indeholdt aktiverende eller erhvervsforberedende tiltag.

Folketingets Finansudvalg vedtog den 22. maj 2006 aktstykke nr. 157, der indeholder repatrieringstiltag over for afviste asylansøgere. Dette aktstykke består dels af indsatser, der har deres afsæt i Danmark i form af hjemrejserrådgivning og rekognosceringsrejser, dels i aktiviteter i Nordirak. Rigspolitiet har oplyst, at ca. 17 irakere er udrejst frivilligt siden ikrafttrædelsen af aktstykke 157.

Som omtalt i aktstykke 157 har Danmark gennemført reintegrationsprojekter i Irak med henblik på at fremme frivillig tilbagevenden af afviste irakiske asylansøgere til særligt Nordirak, jf. ovenfor om aktstykke 158. Udenrigsministeriet har således afsat 4 mio. kr. til reintegrationsaktiviteter i Nordirak for tilbagevendte fra Danmark med den tyske NGO AGEF som implementerende partner. Aktiviteterne omfatter bl.a. rådgivning og træning med henblik på jobforberedelse af den enkelte tilbagevendte.

Aktstykket har i 2006 afsat 0,5 mio. kr. til hjemrejserrådgivning af afviste asylansøgere fra Irak og Kosovo samt yderligere 0,5 mio. kr. til rekognosceringsrejser, hvor de afviste asylansøgere får mulighed for at besøge hjemlandet og dermed blive bekendt med relevante forhold, herunder sikkerhed, sundhed og arbejds- og boligmuligheder.

Foruden ovennævnte elementer indeholdt aktstykket også støtte til forlængelse af et pilotprojekt vedrørende undervisningsaktiviteter for voksne asylansøgere generelt, som opholder sig på asylcentre i Danmark. Formålet med disse aktiviteter har ikke været repatriering, men at forbedre de enkelte personers – og dermed også deres familiers – trivsel på centrene.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget om opkvalificering for afviste asylansøgere, der samarbejder om udreisen, vil indebære merudgifter for både udlændingemyndighederne og de operatører, der skal administrere ordningen samt merudgifter til indkvartering og til økonomisk støtte til hjemrejse mv. De økonomiske konsekvensberegninger er baseret på en antagelse om, at forslaget i første omgang alene omfatter afviste asylansøgere fra Irak.